

УДК 343.7

DOI <https://doi.org/10.32782/cuj-2026-2-3>**Вітвіцький Сергій Сергійович**

доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України, ректор
Донецького державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0000-0002-4884-1883

СТАН ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ

У статті визначається стан дослідження проблем відповідальності за кримінальні правопорушення проти власності. Вказується, що аналіз праць вчених, які було підготовлено/опубліковано після повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну дозволило їх систематизувати та диференціювати на декілька груп відповідно до предмету дослідження: 1) наукові праці, у яких розглядаються теоретичні проблеми кримінально-правової охорони власності; 2) наукові праці, у яких викладаються результати порівняльно-правових досліджень кримінально-правової охорони власності (зокрема як в цілому, так і у межах окремих держав); 3) наукові праці, у яких розглядаються окремі кримінальні правопорушення, які посягають на майнові права в межах інших суспільних відносин. Автор здійснив огляд праць вчених та їх актуальність на сучасному етапі розвитку держави. Зауважено на недоцільності доктринальних пропозицій щодо декриміналізації кримінального правопорушення, передбаченого ст. 196 КК України (необережне знищення або пошкодження майна). Доводиться актуальність питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності, предметом яких є кошти на банківському рахунку. Підсумовується, що наразі більшість розглянутих ученими проблем залишаються не до кінця вирішеними, а низка слушних зауважень не була врахована суб'єктами законодавчої ініціативи, що, беззаперечно, негативно впливає на якість та ефективність кримінально-правової політики в Україні. Аргументовано, що на сьогодні доцільною є інтенсифікація наукових пошуків за вказаним напрямом, предметом яких має стати виявлення способів та шляхів удосконалення видів та розмірів покарань, які можуть бути призначені за кримінальні правопорушення проти власності, особливостей розмежування останніх із суміжними видами протиправних діянь, визначення особливостей кваліфікації таких суспільно небезпечних діянь в умовах воєнного стану тощо.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, кримінальне правопорушення, власність, майно, річ, кваліфікація, кримінальне законодавство, суспільна небезпечність, криміналізація, декриміналізація.

Vitvitskiy S. S. The state of research on the issues of liability for criminal offenses against property

The article defines the current state of research on the problems of liability for criminal offenses against property. It is noted that the analysis of scholarly works prepared/published after the full-scale invasion of Ukraine by the Russian Federation made it possible to systematize and differentiate them into several groups according to the subject matter of the research: scholarly works addressing theoretical problems of criminal law protection of property; scholarly works presenting the results of comparative legal studies on the criminal law protection of property (both in general and within the framework of particular states); scholarly works examining specific criminal offenses encroaching upon property rights within the scope of other social relations. The author reviews the works of scholars and their relevance at the present stage of the state's development. Attention is drawn to the inexpediency of doctrinal proposals regarding the decriminalization of the criminal offense provided for in Article 196 of the Criminal Code of Ukraine (negligent destruction or damage to property). The relevance of the issue of qualification of criminal offenses against property, the subject of which is funds in a bank account, is substantiated. It is concluded that most of the problems considered by scholars remain unresolved to a certain extent, while a number of well-grounded observations have not been taken into account by the subjects of legislative initiative, which undoubtedly negatively affects the quality and effectiveness of criminal law policy in Ukraine. It is argued that, at present, it is advisable to intensify scientific research in this area, focusing on identifying ways and means of improving the types and

amounts of punishments that may be imposed for criminal offenses against property, distinguishing such offenses from related unlawful acts, and determining the peculiarities of qualifying such socially dangerous acts under martial law conditions.

Key words: *criminal liability, criminal offense, property, assets, thing, qualification, criminal legislation, social danger, criminalization, decriminalization.*

Вступ. В умовах активного реформування кримінального законодавства, зумовленого появою деструктивних військово-політичних факторів та чинників, спричинених повномасштабною агресією російської федерації проти України мають бути актуалізовані напрями підвищення ефективності кримінально-правової політики. Зокрема, це стосується удосконалення якості кримінально-правової протидії тим видам кримінальних правопорушень, кількісний показник яких зазнав помітних змін з моменту введення у дію особливого правового режиму воєнного стану. Одним із таких видів суспільно небезпечних діянь є кримінальні правопорушення проти власності.

З одного боку, активізація роботи правоохоронних органів за напрямом протидії майновим суспільно небезпечним діянням, яка підтверджується відповідними статистичними даними, має бути оцінена позитивно. Так, відповідно до даних, викладених на офіційному сайті Офісу Генерального прокурора, у 2021 році було обліковано 190 258 кримінальних правопорушень проти власності, у 2022 році – 158 729, у 2023 році – 178 902, у 2024 році – 132 910, у 2025 – 89 150, станом на квітень 2026 року було обліковано 25 465 кримінальних правопорушень проти власності [1]. Як видається із наведеної статистичної інформації, за останні три роки показник досліджуваного виду протиправних діянь значно знизився. Вказане може бути пояснене змінами, які були внесені до кримінального законодавства України у 2022 році – доповнення низки кримінально-правових норм кваліфікуючою ознакою – вчиненням діяння в умовах воєнного або надзвичайного стану, а також у 2023 році – санкції кримінально-правових норм були доповнені новим видом покарання – пробачійним наглядом.

З іншого боку, аналіз розвитку кримінально-правової науки дозволяє стверджувати, що з 2022 року кримінальна відповідальність за

кримінальні правопорушення проти власності нечасто ставала предметом дослідження вчених. Враховуючи вказане, а також з метою виявлення потенційно актуальних напрямів розвитку кримінально-правових досліджень за напрямом протидії суспільно небезпечним діянням проти власності, видається доцільним більш детально розглянути останні наукові праці у цій сфері.

Матеріали та методи. У статті із використанням діалектичного підходу було розкрито особливості розвитку кримінально-правової науки щодо кримінальної відповідальності та покарання за кримінальні правопорушення проти власності. Системно-структурний метод надав можливість проаналізувати та систематизувати перспективи подальшого розвитку кримінально-правової політики за цим напрямом. Теоретичну базу становлять положення національного законодавства, наукові праці вчених-фахівців у галузі кримінального права (А.О. Данилевський, Ю.О. Данилевська, Ю.А. Дорохіна, Є.С. Назимко, Т.І. Пономарьова, І.В. Самокиш, А.М. Соловійова, О.С. Тарасенко). Емпіричну базу становлять статистичні дані, викладені на сайті Офісу Генерального прокурора, судова практика, систематизована у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Метою статті є визначення стану дослідження проблем відповідальності за кримінальні правопорушення проти власності у науці кримінального права України.

Результати. Аналіз праць вчених, які було підготовлено/опубліковано після повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну дозволило їх систематизувати та диференціювати на декілька груп відповідно до предмету дослідження: 1) наукові праці, у яких розглядаються теоретичні проблеми кримінально-правової охорони власності; 2) наукові праці, у яких викладаються результати порівняльно-правових досліджень кримінально-правової

охорони власності (зокрема, як загалом, так і у межах окремих держав); 3) наукові праці, у яких розглядаються окремі кримінальні правопорушення, які посягають на майнові права в межах інших суспільних відносин.

У межах першої із визначених груп необхідно відзначити дисертацію Дорохіної Ю.А., підготовленої для здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Як відзначає вчена, наукова новизна одержаних результатів полягала у тому, що робота стала першим у вітчизняній кримінально-правовій науці комплексним монографічним дослідженням теоретичних проблем кримінально-правової охорони власності в Україні, в якому розроблено доктринальну концепцію юридичної природи власності як базової складової кримінально-правової політики щодо охорони власності в Україні [2]. Одночасно із цим, аналіз основних положень, які було винесено на захист, дозволяє констатувати, що більшість із них не було враховано законодавцем, а окремі є доволі дискусійними.

Наприклад, остання теза стосується пропозиції декриміналізувати кримінальне правопорушення, передбачене ст. 196 КК України (необережне знищення або пошкодження майна). Основною підставою визначено відсутність суспільної небезпечності такого діяння, що, як видається, недостатньо обґрунтовано. По-перше, аналіз диспозиції вказаної кримінально-правової норми свідчить про те, що за конструкцією склад необережного знищення або пошкодження майна є матеріальним, про що свідчить вказівка на наслідки, якими є тяжкі тілесні ушкодження або загибель людей. Саме у такий спосіб законодавцем було акцентовано увагу на межах суспільної небезпечності цього протиправного діяння. По-друге, говорячи про декриміналізацію, було б більш доцільним аргументувати таку пропозицію низьким ступенем його поширеності, про що свідчить відсутність у Єдиному державному реєстрі судових рішень вироків, ухвалених у кримінальних провадженнях, розпочатих за фактом вчинення необережного знищення або пошкодження майна, а також низьким кількісним показником, відповідно до інформації, викладеної на сайті Офісу Генерального прокурора.

Уваги також заслуговує і пропозиція доповнити ст. ст. 185–187 КК України кваліфікуючою ознакою – вчинення дій щодо культурної власності. Як видається, такий підхід також не у повній мірі аргументований. По-перше, кваліфікуючі ознаки завжди повинні відображати підвищений ступінь суспільної небезпечності конкретного діяння, тому більшість таких ознак корелюють із обставинами, що обтяжують покарання, які визначені у ст. 67 КК України. По-друге, вчена вказує, що вважає за доцільне закріпити у КК України поняття «культурна власність», під яким розуміти предмети матеріального світу, створені людиною, або (та) природні об'єкти, які мають особливу культурну, наукову, історичну, художню та іншу цінність, які перебувають у власності особи чи іншого суб'єкта права [2]. Одночасно із цим, запропоноване визначення видається надто широким, що ускладнює правильне визначення суспільних відносин, на які здійснюється кримінально протиправний вплив.

Наприклад, окремі предмети, які мають цінність є власністю держави (зокрема пам'ятки археології). У більшості випадків, для отримання доступу до таких предметів особи проводять пошукові роботи (розкопки, розвідки тощо), метою яких є розшукування культурних чи історичних цінностей із подальшим продажом. Відповідно, такі дії криміналізовані у ст. 298 КК України, що свідчить про те, що посягання здійснюється на суспільні відносини у сфері моральності. Само собою заволодіння предметом, який має особливу культурну, наукову, історичну чи художню цінність та знаходиться у приватній власності має підвищений ступінь суспільної небезпечності не через цінність предмета та його значення для держави, а через розмір шкоди, яка спричиняється його власнику. Відповідно, такі дії логічно кваліфікувати за відповідними частинами кримінально-правових норм, у яких встановлено відповідальність за вчинення діянь у великих/особливо великих розмірах. Отже, наведене свідчить про те, що ця пропозиція вченої також потребує додаткової аргументації.

У межах другої групи цікавою є дисертаційна робота А.М. Соловйової, яка присвячена аналізу зарубіжного досвіду щодо

кримінально-правової охорони права власності. Аналізуючи законодавство зарубіжних держав, авторка приходить до висновку щодо доцільності криміналізації нових видів кримінальних правопорушень, серед яких, наприклад, незаконна персонація, під якою запропоновано розуміти використання всупереч установленому законом порядку особистих даних іншої особи з корисливою метою [3]. Із такою пропозицією також не можна погодитись у повній мірі, оскільки запропонована авторкою диспозиція свідчить про те, що особа посягає не на майнові права, а на особисті, а саме – на персональні дані потерпілого. Вказівка на наявність спеціальної корисливої мети свідчить виключно про особливості суб'єктивної сторони використання чужих персональних даних, однак не змінює об'єкта таких протиправних дій.

На основі вивчення судової практики та з метою запозичення досвіду романської правової групи та англо-американської правової сім'ї, авторкою також пропонується доповнити розділ VI Особливої частини КК України статтею 185¹ «Незаконне одержання нематеріалізованої цінності», де під нематеріалізованою цінністю пропонується розуміти об'єкт, у тому числі інформацію, що не має фізичної (матеріальної) форми, але має економічну цінність [3].

Варто відзначити, що у цьому випадку вчена також неправильно визначила об'єкт. Відповідно до національного цивільного законодавства, правом власності є право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб. Річчю є предмет матеріального світу, щодо якого можуть виникати цивільні права та обов'язки. Майном як особливим об'єктом вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки [4]. У розділі VI КК України систематизовано кримінальні правопорушення, які посягають на суспільні відносини у сфері права власності. Нематеріалізовані цінності не відносяться ані до майна, ані до речей, що свідчить про те, що їх кримінально-правова охорона має забезпечуватись в межах, наприклад, розділу, у якому систематизовано кримінальні правопорушення

проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. До того ж варто вказати і на те, що визначити економічну цінність нематеріалізованих цінностей також майже неможливо. Тому, вказане свідчить про те, що така пропозиція потребує подальшого вивчення та доопрацювання.

У 2021 році була також захищена дисертація І.В. Самокиш, підготовлена на здобуття ступеня доктора філософії. Предметом дослідження стала кримінально-правова охорона власності за законодавством України та країн Східної Європи. Вчена вказала, що аналіз основних різновидів кваліфікуючих ознак кримінальних правопорушень проти власності за законодавством України і країн Східної Європи дозволив запропонувати наступні зміни до чинного КК України: доповнити текст ч. 2 ст. 194 КК України після слів «Те саме діяння, вчинене» словами «з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості чи»; доповнити ч. 3 ст. 185, ч. 3 ст. 186, ч. 3 ст. 187 КК України кваліфікуючою ознакою «з використанням обставин, що виникли внаслідок надзвичайних подій, воєнного стану або стану війни»; з метою уніфікації кримінально-правової термінології, позиції щодо визначення у диспозиціях норм ч. 2 ст. 194 та ст. 195 КК України загально-небезпечного способу вчинення кримінального правопорушення шляхом виключення слів «шляхом підпалу, вибуху або іншим» та зазначення «загально-небезпечним способом»; доповнити розділ VI Особливої частини КК України статтею 190-1 – шахрайство з використанням електронно-обчислювальної техніки [5].

По-перше, необхідно відзначити, що, незважаючи на те, що вказана робота була захищена у 2021 році, авторка однією із перших запропонувала встановити вчинення діяння з використанням обставин, що виникли внаслідок надзвичайних подій, воєнного стану або стану війни, кваліфікуючою ознакою. Одноразом із цим не можна оминати увагою те, що нині у чинному кримінальному законодавстві вказана ознака викладена у такій редакції: «крадіжка, вчинена у великих розмірах чи в умовах воєнного або надзвичайного стану» (ч. 4 ст. 185 КК України). Відсутність вказівки

саме на «використання обставин...» наразі вже зумовила низку правозастосовних проблем на які також вказують учені.

Так, наприклад, Є.С. Назимко та Т.І. Пономарьова зауважують, що спроба посилити норми Особливої частини шляхом визначення кваліфікуючою ознакою вчинення протиправного діяння в умовах воєнного стану за відсутності інших обтяжуючих обставин призводить до тотального звільнення осіб, які їх вчинили, від відбування з випробуванням, оскільки більшість суддів вважають межі репресії, визначені за вчинення загальнокримінальних правопорушень в умовах воєнного стану, невиправдано завищеними. Вчені також звертають увагу на судову практику, а саме – ухвали Верховного Суду, де вказується на доцільність притягати до кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти власності, вчинені в умовах воєнного стану, тільки тоді, коли правопорушник для реалізації протиправного умислу користувався обставинами, які зумовлені воєнним станом [6, с. 148–149].

Водночас, окрім підтримки слухних зауважень щодо кваліфікуючих ознак, доречно звернути увагу на пропозицію криміналізувати в окремій кримінально-правовій нормі шахрайства з використанням електронно-обчислювальної техніки. Необхідно відзначити, що на сьогоднішній день такі дії кваліфікуються відповідно до ч. 4 ст. 190 КК України. Враховуючи вказане, видається, що виокремлення таких дій у самостійний вид кримінального правопорушення не є доцільним, оскільки може призвести до перевантаження змісту КК України.

Щодо третьої групи наукових праць, доцільно виокремити наукові статтю О.С. Тарасенка та А.О. Данилевського, предметом дослідження яких стали окремі питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності, предметом яких є кошти на банківському рахунку. Аналізуючи сучасний стан, вчені вказують на те, що на сьогодні в Україні відсутня однозначна позиція судів щодо кваліфікації дій винного, який заволодів коштами на банківському рахунку з використанням викраденої банківської картки. У більшості вивчених та наведених судових рішень спосіб

вчинення кримінального правопорушення помилково ототожнюється зі способом заволодіння платіжним інструментом, і саме за останнім здійснюється кваліфікація. На думку вчених, будь-яке заволодіння коштами на банківському рахунку з використанням платіжних інструментів, які належать іншій особі, необхідно кваліфікувати як шахрайство [7, с. 80].

У контексті цього дослідження цікавим є рішення Верховного Суду від 09 липня 2025 року (справа № 552/7870/22). Відповідно до обставин справи, викладених у рішенні, *ОСОБА_7* визнано винуватою у тому, що вона 31 серпня 2022 року, близько 15 год, перебуваючи біля банкомату «Приватбанк» за адресою: вул. О. Гончара, 27-А, м. Полтава, діючи умисно, з корисливою метою спрямованою на привласнення офіційного документа, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, привласнила банківську картку АТ КБ «Приватбанк» на ім'я *ОСОБА_8*, після чого зникла з місця вчинення кримінального правопорушення та вчинила низку платіжних операцій. Особу було засуджено за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 357 та 185 КК України [8]. Отже, наведене рішення свідчить про те, що до сьогодні тема, яка була розглянута вченими залишається актуальною.

В межах цього дослідження заслуговує на увагу також наукова стаття Ю.О. Данилевської та А.О. Данилевського щодо відмежування незаконного зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом від крадіжки. Вчені вказують, що незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом та крадіжка можуть у певних випадках збігатися за більшістю ознак: за об'єктом (обидва кримінальних правопорушення посягають на відносини власності); предметом (ним можуть виступати водні живі ресурси); об'єктивною стороною (суспільно небезпечне діяння у виді незаконного зайняття водним добувним промислом, суспільно небезпечні наслідки у виді заподіяння майнової шкоди та причинно-наслідковий зв'язок між ними); суб'єктом (загальний); суб'єктивною стороною (умисна форма вини).

Для відмежування цих складів кримінальних правопорушень необхідно враховувати: 1) для кримінального правопорушення, передбаченого статтею 249 КК України, право власності виступає лише додатковим об'єктом, основна шкода заподіюється навколишньому середовищу; 2) предметом незаконного зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом можуть виступати водні живі ресурси, які не відокремлені від природнього середовища або в які не вкладена праця людини; 3) істотна шкода як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення, передбаченого статтею 249 КК України, хоч і може мати вартісне вираження, носить більш складний характер і повинна враховувати інші фактори, зокрема нематеріальні втрати для навколишнього середовища; 4) суб'єкт незаконного зайняття водним добувним промислом може притягатися до кримінальної відповідальності тільки по досягненню 16 річного віку на відміну від крадіжки, за вчинення якої відповідальність настає з 14 років; 5) суб'єктивна сторона кримінального правопорушення, передбаченого статтею 249 КК України, передбачає факт усвідомлення винною особою того, що водні організми, які відносяться до предмету кримінального правопорушення, не відокремлені від природнього середовища і не є власністю іншої людини [9, с. 69].

Аналогічні питання виникають і щодо незаконного заволодіння транспортним засобом. На сьогоднішній день у науковій літературі існує низка праць, у яких актуалізується потреба

у перегляді доцільності розміщення кримінально-правової норми, у якій встановлено відповідальність за такі дії у XI розділі КК України («Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту»), оскільки фактично шкода спричиняється майновим правам власника транспортного засобу, а ні безпеці руху чи експлуатації транспорту.

Висновки. Таким чином, проведене дослідження надало підставу для констатації, що з моменту введення у дію особливого правового режиму воєнного стану питання кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти власності майже не ставали предметом дослідження вчених. Аналіз останніх досліджень дозволив встановити, що наразі більшість розглянутих ученими проблем залишаються актуальними, а низка слушних зауважень не була врахована суб'єктами законодавчої ініціативи, що, беззаперечно, негативно впливає на якість та ефективність кримінально-правової політики в Україні.

На сьогодні доцільним є актуалізація наукових досліджень за вказаним напрямом, предметом яких мають стати способи та шляхи удосконалення видів та розмірів покарань, які можуть бути призначені за кримінальні правопорушення проти власності, особливості розмежування останніх із суміжними видами протиправних діянь, визначення особливостей кваліфікації таких суспільно небезпечних діянь в умовах воєнного стану тощо.

Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування

Література

1. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування. Офіс Генерального прокурора. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2>
2. Дорохіна Ю.А. Теоретичні проблеми кримінально-правової охорони власності в Україні : автореф. ... дис. д-ра юрид. наук : 12.00.08. Запоріжжя, 2017. 36 с.
3. Соловійова А.М. Кримінально-правова охорона власності: порівняльно-правове дослідження : автореф. ... дис. д-ра юрид. наук : 12.00.08. Ірпінь, 2019. 40 с.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
5. Самокиш І.В. Кримінально-правова охорона власності за законодавством України та країн Східної Європи : дис. ... доктора філос. : 081 «Право». Одеса, 2021. 227 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6d624873-db7c-4c51-921b-5ff5cb02235a/content>
6. Назимко Є.С., Пономарьова Т.І. Запобігання кримінальним правопорушенням у сучасній кримінології: теорія та практика : монографія. 2-е вид., переробл. та доповн. Київ : ВД «Дакор», 2024. 312 с.

7. Данилевський А.О., Тарасенко О.С. Окремі питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності, предметом яких є кошти на банківському рахунку. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. № 4(81) Ч. 2. С. 77–81. DOI <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2022-81-4-2-77-81>
8. Постанова Верховного Суду від 09 липня 2025 року (справа № 552/7870/22). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/128845021>
9. Данилевська Ю.О., Данилевський А.О. Відмежування незаконного зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом від крадіжки. *Правовий часопис Донбасу*. 2025. № 1(90). С. 66–71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2025-90-66-71>

References

1. Pro zareiestrovani kryminalni pravoporushennia ta rezultaty yikh dosudovoho rozsliduvannia [About registered criminal offenses and the results of their pre-trial investigation]. *Ofis Heneralnoho prokurora*. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareiestrovani-kryminalni-pravoporushennia-ta-rezultati-yih-dosudovo-go-rozsliduvannya-2> [in Ukrainian]
2. Dorokhina, Yu.A. (2017). Teoretychni problemy kryminalno-pravovoi okhorony vlasnosti v Ukraini [Theoretical problems of criminal-legal protection of property in Ukraine]: avtoref. ... dys. d-ra yuryd. nauk: 12.00.08. Zaporizhzhia. [in Ukrainian]
3. Soloviova, A.M. (2019). Kryminalno-pravova okhorona vlasnosti: porivnialno-pravove doslidzhennia [Criminal law protection of property: a comparative legal study]: avtoref. ... dys. d-ra yuryd. nauk: 12.00.08. Irpin. [in Ukrainian]
4. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 № 435-IV [Civil Code of Ukraine from 16.01.2003 No. 435-IV]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian]
5. Samokysh, I.V. (2021). Kryminalno-pravova okhorona vlasnosti za zakonodavstvom ukrainy ta krain Skhidnoi Yevropy [Criminal and legal protection of property under the legislation of Ukraine and the countries of Eastern Europe]: dys. ... doktora filos.: 081 Pravo. Odesa. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6d624873-db7c-4c51-921b-5ff5cb02235a/content> [in Ukrainian]
6. Nazymko, Ye.S., Ponomarova, T.I. (2024) Zapobihannia kryminalnym pravoporushenniam u suchasni kryminologii: teoriia ta praktyka [Prevention of criminal offenses in modern criminology: theory and practice]: monohrafiia. 2-e vyd., pererobl. ta dopovn. Kyiv: VD «Dakor». [in Ukrainian]
7. Danylevskiy, A.O., Tarasenko, O.S. (2022). Okremi pytannia kvalifikatsii kryminalnykh pravoporushen proty vlasnosti, predmetom yakykh ye koshty na bankivskomu rakhunku [Certain issues of qualification of criminal offenses against property, the subject of which are funds in a bank account]. *Pravovyi chasopys Donbasu*. № 4(81) Ч. 2. С. 77–81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2022-81-4-2-77-81> [in Ukrainian]
8. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 09 lypnia 2025 roku (sprava № 552/7870/22) [Resolution of the Supreme Court of July 9, 2025 (case No. 552/7870/22)]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/128845021> [in Ukrainian]
9. Danylevska, Yu.O., Danylevskiy, A.O. (2025). Vidmezhuвання nezakonnoho zainiattia rybnym, zvirynym abo inshym vodnym dobuвnym promyslom vid kradizhky [Distinguishing illegal fishing, animal or other water-based fishing from theft]. *Pravovyi chasopys Donbasu*. № 1(90). С. 66–71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2025-90-66-71> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 17.04.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.05.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026